

יום	יום לחודש	יום ליקוטי	ליקוטי הלכות	מסנה ברוך	כוכבי אור	שולחן ערוך
שבת	ב'	פא:	רלה	חורה	קב-קבד	ד' ה'
א	ג'	סב:	רלו	נו:	קב-קכו	ו' ז'
ב	ד'	סב:	רלו	נו:	קב-קכח	ח' ט'
ג	ה'	סג:	רלה	נו:	קב-קל	י' י"א
ד	ו'	סג:	רלט	נו:	קב-קלב	י"ב י"ג
ה	ז'	סד:	רמ	נה:	קב-קלד	י"ד ט"ו
ו	ח'	סד:	רמא	חורה	קב-קלו	ט"ז י"ז

בקרני אור

יו"ל ע"י קהילת חסידי ברסלב
בנשיאות הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטער שליט"א

444 | פרשת תולדות | ב' כסליו תשפ"ו

דבר המערכת

שלושים יום קודם החג! כבר נכנסנו בחודש הישועות של כסליו, והלב מצפה ומייחל להארת 'חנוכה', לתת תקות-אורה לעם ההולכים בחושך. כולם מייחלים לנס שיפיל את הרע העצום שמקיף ומחשיך בגזירות יוון בכל צד ופינה, ואנו מאמינים בבירור שבכל שנה מתחדש ביתר שאת הכח הנפלא של נס זה שהתגלה אז.

"עיקר חנוכה הוא להכניע מלכות יוון הרשעה שעמדה על ישראל להשכיחם תורתך וכו', כי **מלכות יוון הרשעה הם בחינת חכמי הטבע** שכל חכמתם נקראת חכמת יוון, והם רצו להתגבר על ישראל לבטל התורה ולהגביר חכמת הטבע בעולם ח"ו. כי כל התורה הוא בחינת אמונת הרצון, שאנו מאמינים שהכל ברצונו יתברך שזהו יסוד כל התורה כולה כידוע, והם רצו לבטל אמונת הרצון כלליות התורה ולהמשיך חכמת הטבע ח"ו. ועל כן אנו צריכים בכל דור ודור, בכל שנה ושנה, להכניע מלכות יוון הרשעה, היינו חכמת הטבע, בימי חנוכה הקדושים" (ליקוטי הלכות, שומר שער ה"ב).

אטימות הלב ורפיון הידים מול הגזירות, כאשר מרגישים תשות כח מלהוסיף תפילה וצעקה, זו עצמה גזירת חכמת הטבע, על פי טבע נדמה כאילו יש איזה כח למלכות הרשעה, ושכאילו יש לה אמצעים לכפות ולגזור גזירות. וככל שהזמן חולף מתעצם הטבע, ומכניס מחשבות טמאות כאילו אין לאל ידיו לעמוד נגדם. אך עלינו לזכור שכל מהותה של 'תפילה' היא אמונה זו שאין טבע כלל, וכמו שכתב רבינו הקדוש: "אמונה הוא בחינת תפילה, וזה בחינת נסים למעלה מהטבע, כי **התפילה למעלה מהטבע, כי הטבע מחייב כן והתפילה משנה הטבע, וזה דבר נס, ולזה צריך אמונה, שיאמין שיש מחדש ובידו לחדש דבר כרצונו**" (ליקוטי מוהר"ן, ז).

תולעת יעקב כוחה בפה, ועל ידי זה תנצח בודאי את כל הקמים עליה

העורכים

פניני אור

אמרות מהורות מרביה"ק ותלמידיו

אמר פעם רבי יצחקאל טרנהויצער ז"ל לכהן מנצח הנעורים המקובלים החדשים: "**מדוע אינכם לומדים את ספרו של רבנו עד שתדעוהו בעל פה?** אני בהיותי כן שלש עשרה כבר ידעתי את כל ה'לקוטי מוהר"ן' בעל פה".

(שיח שרפי קודש)

ואכלת לפני ה' אלקיך

וכך גם האכילה, שהיא כאמור עיקר גידול הגוף, ששם צריך לזהר ביותר שיהא רק טפל לנפש ולא לתכלית הנאת הגוף, וכפי שרבי נתן כותב (שם, בציעת הפת ד-א) "**כי אנו בני ישראל עם קדוש צריכים לקדש אכילתנו בקדושה גדולה, עד שיהיה אכילתנו בבחינת 'מזונא דנשמתא', בבחינת צדיק אוכל לשבוע נפשו, שזאת האכילה היא מסטרא דיעקב אבינו שהוא מכניע 'מזונא דגופא' שהוא סטרא דעשיו בחינת עקב עשו**".

וכך גם מבאר במקום נוסף (שם, ברכת הפירות ג-ה) שבכח האכילה דקדושה לגרום להתעלות הנפש על הגוף, וכה הם תמצית דבריו: "עיקר האכילה הוא בשביל הנפש, כדי שיאיר הנפש ביותר על ידי שנכלל בו הנפשות שבתוך האכילה שאוכל בקדושה ובטהרה ובברכה בכונה כראוי, שזהו עיקר האכילה להעלות ולהאיר הנפש מתוך הגוף. וזה שהזהירה התורה על הזכרון בשעת אכילה ביותר, כמו שכתוב פן תאכל ושבעת וכו' ורם לבבך ושכחת וכו' וזכרת את ה' אלקיך כי הוא הנותן לך כח וכו', כי **בשעת אכילה צריכים לזהר ביותר ויותר שלא יפגום הנפש, דהיינו, שלא יהיה כרוך אחר הגוף המתאווה, שלא יתגבר ח"ו על ידי האכילה, הגוף שהוא בחינת שכחה, רק אדרבא, להכניע ולבטל הגוף בשעת אכילה, דהיינו לשבר תאוות הגוף המתאווה לאכול, רק לאכול בקדושה ובטהרה בבחינת צדיק אוכל לשבוע נפשו, באופן שעל ידי האכילה יתעלה הנפש**".

רבי נתן מוסיף ומבאר (שם, הלכות חודש ג-א) שזו היתה פנימיות מהות ברכתו של 'צחק ליעקב' ויתן לך האלוקים מטל השמים ומשמני הארץ ורוב דגן ותירש יעבדוך עמים וישתחוו לך לאומים", "שזהו בחינת התעלות הנפש על הגוף, ועל ידי זה העמים הנאחזים בהגוף נכנעים ונופלים לפני ישראל שהם בחינת נפש. ועל כן נתברך יעקב מיצחק בברכה הזאת, כי זה עיקר ברכתו של יעקב, שיתגבר על עשו שהוא הסטרא אחרא בחינת נפש, בחינת תאוות אכילה, בחינת 'הלעיטני נא ממ האדום האדום הזה', ויעקב נתברך מיצחק שיזכה יעקב להתגבר על עשו שהוא בחינת התגברות הנפש על הגוף".

חובתנו להכניס בלבנו היטב, שהאכילה אינה משחק הנאות גרידא חלילה, יש בה כח עצום לכאן או לכאן ואסור לגשת לכך בקלות ראש. כל מי שיקרע נפשו חשונה לו, צריך לחדד לעצמו את הסכנה שבתאוות אכילה שנתפשטה לדאבוננו כל כך והפכה אצל רבים ל'לכתחילה' ה', ולזכור ש'כשזה קם זה נופל', ואם הוא חפץ שנפשו תאיר באור היראה האמונה וקרתה ה' בהכרח שימשוך ידו מהנאות שאין להן תכלית.

וכך כותב הרה"ק מטשערין ז"ל (נחת שולחן, אורח חיים סי' קס"ז הל' בציעת הפת): "שעת אכילה הוא שעת מלחמה כמבואר בזוה"ק, ועל פי פשוט צריכין ללחום אז עם תאוותו שהיא רק מצד היצר הרע, ולקיים מה שאמרו רז"ל סעודה שהנאתך ממנה משוך ירך ממנה".

למה לא להיות?! השולחן שכנגדו עמוס במאכלים כל כך מגרים, עינוגים מעינוגים שונים, הכל כשר למהדרין, המאכלים והמשקאות גם מוגשים חנים במסיבת מרעים, למה לא להושיט לפה מכל הבא ליד?...!

בפרשתנו אנו לומדים על המלחמה העקובה שמתנהלת מאז ועד עתה בכלליות ובפרטיות בין יעקב ועשיו, מלחמה שהחלה בהיותם עדיין במעי אמן; "ויתרוצצו הבנים בקרבה - מתרוצצים זה עם זה ומריבים בנחלת שני עולמות". הם נלחמים מי יגבר, העולם הזה ותאוותיו או העולם הבא ותענוגיו. זו לא מלחמה פשוטה כלל וכלל, חז"ל הקדושים (בר"י סג-י) מלמדים אותנו: "ויתרוצצו - זה רץ להרוג את זה וזה רץ להרוג את זה", זוהי מלחמת קיום, שכן, "ולאום מלאום יאמץ" - "כשזה קם זה נופל, לא נתמלאה צור אלא מחורבנה של ירושלים" (רש"י כאן), ומלחמה זו עדיין בוערת במלוא עוצה עד ביאת משיחנו.

בעת לידתם יצא יעקב כאשר ידו אוחזת בעקב עשיו, מה שהיווה סימן שבסוף הדורות ישוב יעקב ויטול המלכות מעשיו. מדוע נרמזת מלכותו של עשו ב'עקב' דוקא? - רבינו הקדוש מגלה (בלקוטי מוהר"ן, ח"ב א-א) שעל ידי אכילה שלא בקדושה, שהוא מזון הגוף גרידא, מגדילים את עקב עשיו, ועל ידי זה נופל ונחלש ה'עקב' ענוה ויראת ה' שהיא מזון הנשמה, כי "**על ידי מזונא דגופא, דהיינו תאוות אכילה ושתייה, נחלש מזונא דנשמתא, ונפגם היראה שהוא בחינת ריח טוב שהיא עיקר מזונא דנשמתא**" (קיצור ליקוטי מוהר"ן, שם).

יעקב אבינו נלחם נגד האכילה המיותרת הבאה מחמת תאוה, מכיון שעל ידה היא אחיזת שליטתו וכוחו של עשיו הרשע. כי האכילה היא עיקר כח גידולו של הגוף, וכאשר האכילה אכן משמשת רק לקיום הגוף לצורך עבודת ה' הרי הגוף בטל לנפש. אבל כאשר הנאת האכילה הופכת לתכלית בפני עצמה, זהו גידול הגוף על הנפש וכשהגוף קם אי הנפש מתמעטת והולכת חלילה.

ביטול הגוף אל הנפש אינו פרט מסויים בעבודתנו, אלא העיקר והתכלית שעבדנו ונבראנו, וזה גם תכלית כל התורה והמצוה, וכלשוננו של רבי נתן (בלקוטי הלכות, ע"א ב-ב): "ה' יתברך ברא את העולם בגוף ונפש, חומר וצורה, וכונתו היה להכניע הגוף לגבי הנפש, כי זה עיקר עבודתנו, וצריך כל אדם להתגבר להכניע ולבטל הגוף לגבי הנפש, שכל פעולת הגוף יהיה רק בשביל הנפש לעשות רצון יוצרנו יתברך שזה תשוקת הנפש". וממשיך שם: "**עיקר התכלית של כל הבריאה כולה בכלל ובפרט, הוא שיתבטל החומר והגוף לגבי הנשמה, להפשיט כל דבר מגשמיותו ותמורותיו להפוך מחומר לצורה, מגוף לנפש, כדי שיעלה ויכלל ויתדבק בשרשו וישוב למקור חוצבו שבקדושה, מקום אשר היה שם אהלו בתחילה קודם שנברא.** וזה עיקר עבודת האדם בעולם הזה, וזה כלל כל התורה והמצוות, שעל ידי עשיית אלו המצוות במעשה דייקא, על ידי זה דייקא אנו יכולים להתדבק בו יתברך, דהיינו לבטל גשמיות גופנו, שהוא בחינת עשיה, וכן לבטל גשמיות כל העולם, שהכל מזדקק על ידי עשיית מצוותינו".

לתגובות והערות
3323796@gmail.com
ניתן לקבל את העיון באימיל מידי שבוע

הדל"נ 4:02 • נין ההמה 6:09 • מוזק"ש 8:02
צאת השבת 5:16 • צאה"ש לר"ת 5:54

גזירות החינוך בימים ההם (ב)

ואף מזכיר את מוהרנ"ת בשמו: ר' נתן נ"י...

בשנת ת"ר ביום שמחת תורה, נפח את נשמתו בעיר מולדתו טרנופול, כש'משכילים' רבים ואף נוצרים מלווים אותו בדרכו האחרונה לשאול תחתיות. ומסופר שכמה מהחסידים שהיו בקרבת מקום פצחו בריקוד של שמחה על קברו... על דרך הנפסק ברמב"ם (פ"א מהלכות אבל הלכה י'): "האנשים שפרקו עול המצוות מעל צווארן ... וכן האפיקורסין והמומרים והמוסרין - כל אלו אין מתאבלין עליהן, אלא אחיהם ושאר קרוביהם לובשין לבנים ומתעטפים לבנים ואוכלים ושותים ושומחים שהרי אבדו שונאיו של הקב"ה, ועליהם הכתוב אומר הלא משנאיך ה' אשנא".

כעבור כ-15 שנים מאז פתיחת בית הספר בטרנופול, "העמידו צלם כזה באודסה" בשנת תקפ"ט; היה זה תלמידו של י.פ. - ב.ש. שר"י, שפתח שם בית ספר באותה מתכונת, אשר הפך עם הזמן לבית ספר ממשלתי רשמי.

"וכבר צווחו ככרוכיא הצדיקים והכשרים שבדורותינו אלה, ואין שומע להם, כי ידם תקיפה בעוונותינו הרבים. אוי לנו מה שהגיע לנו בדורותינו אלה ... ונתקיים בעוונותינו הרבים כאשר הודיע אדמו"ר ז"ל הנורא מקודם ברוח קדשו. ועדיין הם הולכים ומתפשטים בכל עת" (שם).

כפי שאכן בשנות תק"פ-תק"צ נפתחו בתי ספר 'משכיליים' בערים רבות, וביניהם אף בעיר אומן... "אוי, מידע מה יהיה בימים הבאים" (שם).

ואכן: "סמוך מאד אחר הסתלקותו [של רבינו] ז"ל ראינו בעינינו זאת, שתיכף התחיל להתפשט אפיקורסות גדול בעולם מה שלא היה כזאת מימי קדם. כי אף על פי שכבר התחיל לצמוח נגע המספחת הזאת בברלין על ידי האפיקורסים המפורסמים דשם כמפורסם, וחברו חיבורים רעים, בפרט ספרי 'המאסף' וכו', אבל עדיין לא נתפשטה הנגע במדינתנו. עד אשר בימינו אחר הסתלקותו ז"ל והסתלקות עוד גדולי הצדיקים הקדושים ז"ל, פשתה נגע המספחת הרעה הזאת גם במדינתנו, והתחיל האפיקורס המפורסם דקהילת טרנספאל עם סיעתו הרעה לייסד בית החינוך הרע שלהם, עד אשר אחר כך העמידו צלם כזה באדעסיא וכו'" (שיחות הר"ן, רכ. המודגש נשמט מהדפוס).

היה זה כשנתיים בלבד אחר הסתלקות רבינו, בשנת תקע"ג - פתח לראשונה האפיקורס י.פ. שר"י בית ספר יהודי מודרני בעיר טרנופול.

בתחילה פתח אותו בביתו הפרטי, ועם השנים כשגדל מספר התלמידים, הקים מבנה מיוחד, ובו גם בית כנסת (!) וספרייה גדולה.

אותו רשע, אשר מוהרנ"ת כותב עליו: "הרשע ראש הקשר הרע הזה, שאסור להזכירו בשם ישראל, שמו ימחה מן העולם" (ליקוטי הלכות קידושין א, כ) - היה יהודי שומר מצוות עד סוף ימיו... אך רקוב בדעותיו הכפרניות. בשנת תקע"ט אף חיבר ספר שכל מטרתו להשים את החסידים והיראים ללעג ולקלס, כשהוא מצטט בספר זה קטעים מתוך ספרי רבינו,

בשבוע שעבר התחלנו לספר על 'גזירות החינוך' בימי מוהרנ"ת, כשבסיום המאמר סיפרנו על המשכיל ליליינטל שר"י שהתמנה למפקח כללי מטעם הממשלה על בתי הספר היהודיים, והקים - יחד עם חבר מרעיו - בתי ספר חדשים בהם למדו דקדוק, ספרות, חשבון, פילוסופיה, ותנ"ך.

כעת נמשיך לספר השתלשלות העניינים:

אותם משכילים ארוזים, צעדו לאיטם עקב בצד אגודל, כשהם מפקקים את זממם הרע צעד אחד צעד; הם התחילו בברלין, הגיעו לטרנופול, משם לאודסה, עד אשר התפשטה נגע הצרעת על פני כל הארץ.

בחיוו של רבינו - כשעדיין לא קם אף בית ספר מטעמם - כבר זעק והתריע, "שהולך אפיקורסות גדול על העולם. וכן סיפר כמה פעמים, שהולך ונמשך אפיקורסות גדול בעוונותינו הרבים בעולם, אשרי מי שיחזיק עצמו באמונה באלו העתים" (שיחות הר"ן, לג). "וכדברים האלה נשמע מפיו הקדוש כמה פעמים. והיה מתאנח מאד על זה ואמר: אוי, איך יוכלו לעמוד אנשים מועטים נגד כל העולם!" (שיחות הר"ן, רכ).

רבינו הרעיש עולמות, ופעל פעולות נשגבות לקדם את פני הרעה. לשם כך אף ערך את נסיעתו ללמברג בשנת תקס"ח. "כי מובן במקום אחר שבלעמברג עסק רבינו זצ"ל להכניע המינות והאפיקורסות, שראה ברוח קדשו שעתיד להתגבר על ישראל ח"ו ... ועל כן רבינו ז"ל אחר חזרתו מלעמברג, אז הרבה לעסוק בדברי התחזקות ובתיקון האמונה הקדושה, איך שצריכין להתרחק מחקירות, וצווח הרבה אודות האפיקורסות שהולך ומתפשט בעולם רח"ל" (פרפראות לחכמה, סימן רפב, אות ב).

פניני התחזקות והתעוררות שנערכו ונעבדו מתוך אוצרות שיחותיו של הגר"מ שבעטער שליט"א

שביבי אור

כוחה של נשמה יהודית

בוראי, ווי לי שהכעסתי את בוראי!...

"אוי לי שהכעסתי את בוראי"

ולעולם לא נוכל לרדת לעומק נשמתו של כל יהודי באשר הוא שם, וגם את עצמו הוא לא יכול להעריך, כי גם הוא עצמו סתים וגלוי.

אי אפשר להסביר ליהודי מהו יהודי

ידוע הסיפור על הבעש"ט ה' שפעם אחת הגיע אליו גוי ושח לפניו את מר לבו כי הוא חולה, אמר לו הבעש"ט: מה הפלא שאתה חולה, אתה חוטא ועובר עבירות לכן אתה חולה. ואתם לא חוטאים? - שאל הגוי את הבעש"ט. השיב לו הבעש"ט: אני כבר זקנתי ואין בכוחי לחטוא. תמחו החסידים ושאלו לרבים: מדוע לא אמר לו שהוא יהודי ובזכות זה אינו חולה. נענה הבעש"ט ואמר להם: לגוי לא יתכן להסביר מהו יהודי.

הוסיף ע"ז המגיד הגדול ממעזריטש זי"ע ואמר: ואני אומר שגם ליהודי אי אפשר להסביר מהו יהודי...

לא ירח ממנו נרח

לכל אחד מישראל יש לו 'חלק לעולם הבא', כלומר חלק באלקי ישראל אלא שיש רק לעורר את הנקודה של האדם, אם ח"ו על ידי יסורים שפוקדים את האדם שבאמצעותם הוא מתעורר ומגיע לזה, או כשבחסדי ה' מתעוררים לכך על ידי אופנים טובים, ע"י חסדים טובים מלעיל.

אכן הסוף יהיה שגם אותם שהלכה אין להם חלק לעולם הבא, לא יֵצֵאוּ מכלל ישראל, כי השי"ת הבטיחנו "לכלתי ירח ממנו נידח", והוא כביכול עושה את כל העצות שבעולם, הן בטוב והן למוטב ח"ו, כגון על ידי הגלגולים ושאר היסורים ככף הקלע ח"ו, או ע"י יסורים וצרות ח"ו הפוגעות באדם בעולם הזה, הכל כדי שיכנע לבו ויתקרב אל ה', אבל בסופו של דבר ייגמר הכל לטובה, וכל נשמות ישראל יזכו לבא לתיקונם השלם.

כח טוב עצום נגזר בכל אחד מישראל

באותה שעה נוראה התגלתה האמונה והיראה הפנימית מהשי"ת שהיתה גנוזה בו. הנוכל להעלות על הדעת איזה גילוי שם ה' היה טמון בפנימיותו ובעצמותו של אותו רשע, אלא שהרע רק התגבר עליו. מנסרים את עצמותיו במסר של ברזל, והלה לא רק שלא נשמע להם מחמת היסורים הנוראים, אלא כל צערו ויסוריו באותה שעה אינם אלא: ווי ווי שהכעסתי את בוראי! איזו גבורה נוראה ואיזו יראה מפתח השי"ת היתה טמונה בו.

עד היכן מגעת גודל עוצם אצילות נפשם גם של פושעי ישראל למעלה מכל רעיון!

ועוד הביאו שם בגמרא את הסיפור הנורא של יקום איש צרורות, בן אחיו של ר' יוסי בן יעקב איש צידיה, שגם אצלו ראו איך שהתעלה עד כדי מסירות נפש נוראה, וענש את עצמו בארבע מיתות בית-דין - כשהתעוררה בו הנקודה הפנימית.

ויצחק אבינו ברוח קדשו ראה את כל הנשמות האלו, והריח אז את הריח של כל הבוגדים שבכלל ישראל. כי הרי במדרש לא נזכר אלא 'כגון', ונתנו שתי דוגמאות שהיו מפורסמות, אבל יצחק ראה את כל האורות הגנוזים הללו ברשעי ישראל עד סוף כל הדורות. ונתגלה לו איזה סוג אורות טמונים בהם.

להאמין בכוחו של יהודי

וכמו שצריך להאמין בהקב"ה ובתורה הק' כן צריך להאמין בכל יהודי, כי ממו שהקב"ה והתורה הם סתים וגלוי, ואי אפשר בשום אופן לרדת לעומקם, כן כל יהודי הוא סתים וגלוי,

מוהרנ"ת אומר, שכאשר מתעוררת נשמה שבישראל להתדבק בבורא יתברך, אף אם היא נשמה פחותה ביותר, היא מגיעה למדרגה כזו שיכולה לעמוד כנגד כל העולם ותאוותיו וחמדותיו, להכניעם ולנצחם, כי זהו כוחה של כל נפש ישראל.

ויוסף בן משיאת יוכיח. כי הנה מובא בחז"ל על הפסוק הנאמר ביצחק אבינו "וירח את ריח בגדיו" - "אל תקרי בגדיו אלא בוגדיו", שהראו ליצחק אבינו, שהיה עולה תמימה, צדיק יסוד עולם מסטרא דגבורה, דוקא לו הראו את הריח של הבוגדים בעלי החטא שבישראל. וחז"ל נתנו דוגמא לזה: "כגון יוסי משיאת".

הנוכל לתאר רשעותו של יוסף זה?! יהודי עומד בשאט נפש לצדם של הרומאים, לצדו של טיטוס הרשע להחריב את בית המקדש, וככל הנראה היה קרוב למלכות. ובשעה שביקשו הרומאים להיכנס לבית המקדש, ייראו לנפשם להיכנס, ואמרו 'יכנס אחד מהם תחילה', ונכנס הרשע הזה, ואמרו לו: היכנס, ומה דאת מפיק דידך הוא! - מה שאתה מוציא שלך היא. נכנס, והוציא את מגורת הזהב, וכשראו את יפיה והדרה של המגורה, התחרטו מיד וחזרו מהבטחתם שהבטיחו לו. אמרו: אין דרכו של הדיוט להשתמש במגורה זו ונטלו אותה ממנו. אלא, אמרו לו: היכנס פעם שניה ומה שתוציא שלך הוא, ולא הסכים להם. הבטיחו לו מכס של שלוש שנים של כל המדינות העשירות - שהיה הון עתק, ולא רצה להיכנס פעם שניה לחלל את בית ה' אמר: "לא די שהכעסתי לאלקי פעם אחת - אכעיסנו פעם שניה?!" ויסיר בתוקף להישמע להם. מה עשו לו לעונש? נתנוהו בחמור של חרשים [מסור שמנסרים בו עצים], והיו מנסרים בו את עצמותיו, והיה צווח: ווי לי שהכעסתי את

הרחקות ממכשולים בשבת

ברז מים חמים וקרים

דיון כזה שייך גם בברז מים שיש בו שני מצבים, ועל ידי הטיית הברז משתנה המים מקרים לחמים, דלכאורה יש לחשוש אולי יטעה ויסבב הברז ויפתח המים החמים ונמצא עובר על איסור בישול בשבת, שבזה שפותח את המים החמים נכנסים מים חמים בצינורות ומתערבים עם המים הקרים הנמצאים שם ומתבשלים. וכעין זה מצינו **בהלכות שחיטה** (יו"ד סי' י"ח ס"ו) שאסור לשחוט עם סכין בעל שני פיפיות שיש בו פגם מצד אחד, שמא יטעה וישחוט בצד הפגום.

אמנם למעשה נראה שאין לנו רשות להוסיף גזירות על דברי חז"ל, ומה שלא אסור לא אסור, בפרט שפתיחת ברז מים החמים היא רק מילתא דרבנן של תולדות חמה ודבר שאינו מתכוין. אמנם היו בעלי נפש מקדמת דנא שהיו סוגרים את ברז המים החמים הראשי מערב שבת, ומובא **שהגרש"א** ז"ל היה מקפיד לכסות את ברז המים החמים גם כשהיה לו שני ברזים מיוחדים.

מזגן ותנור חימום עם שלט

כך גם תנור חימום שיש בו מצבים שונים של חימום, וכן מזגן שיש בו מצבים שונים של קירור, אף שמותר להשתמש בהם כרגיל ואין חוששים שיטעה המצב באמצע שבת, שהם יציבים ומופעלים כרגיל. במקום שיש חשש ממכשול החכם עיניו בראשו להיזהר. ולדוגמא מי ששלט המזגן נמצא ממש ליד המיטה שלו, ובדרך כלל בימות החול הוא מכין עם השלט תוך כדי שינה, עליו לעשות לעצמו איזה היכר בשבת שלא יבוא לעשות כן.

שעון יד עם כפתור לד

כפי שהתבאר במדור לאסוקי שמעתא אסור חז"ל לקרות לאור הנר מחשש שלא ישים לב תוך כדי עיונו ויקרב ידו לנר ויטה הנר כדי להגדיל הלהבה, ונמצא עובר על מלאכת הבערה בשגגה. ולפי זה יש להסתפק בדבר המצוי שישנם שעוני יד שיש בהם מתג בצד שלוחצים עליהם ונדלק אור לד, ומצוי בימות החול שכשרוצים לראות את השעון מדליקים את האור הזה, האם מותר ללכת עם שעון כזה בשבת מחשש שמא ידליק את האור.

והספק, שאולי יש לדמותו למה שנפסק **בסימן רס"ד** (ס"א) שאסור להדליק מערב שבת נר שאין הפתילה נמשך אחר השמן, ומי שעבר והדליק אסור להשתמש בנר זה שמא יטה. ומאחר שבשעון כזה אין האור נדלק רק תוך כדי לחיצה, יש לחוש שמא מתוך רגילות ילחץ בשבת.

מאידך יש לומר שלא אסור חז"ל רק בנר הדולק משום חשש הטייה, שעלול להגדיל הלהבה מתוך שכחה, אבל לא גזרו שלא להשתמש בדבר שמא ידליק נר, ובדבר שלא מצינו שגזרו אין לנו לגזור גזירת מדעתינו. וכך אמר לי אב"י **בעל הקנה בושם** ז"ל לענין בשר בחלב, שאף שנפסק בשולחן ערוך (יו"ד סי' פז ס"א) שאסור לשנות חלב שקדים עם בשר מחשש מראית עין, אמנם חלב סויה שלא גזרו עליה אין לנו להוסיף מדעתינו, אבל החכם עיניו בראשו וזההר שלא יהא נראה כעושה דבר איסור. וממילא גם בנדון ידיון החכם עיניו בראשו לעשות משמרת לעצמו אם חושש שיבוא לידי מכשול.

שום דבר. והגם שלפעמים אם יש הרבה חלב ושופכים קצת מתרבה הלהבה לכמה דקות, כיון שאין רגילים לעשות כן ביום חול, הרי כלונו כבני אדם חשופים שאין רגילים להטות, ודינו כלפי זה כנר סטארין שפסק **המשנה ברורה** שמותר לקרות נגנז.

אך, **בספר חפץ חיים ופעלו** (ח"א עמוד קצט) מובא שהחפץ חיים לא רצה להקל לעצמו ללמוד כנגד נר סטארין, והגאון רבי **אבא יעקב הכהן ברוכב** ז"ל רבה של וולקוביסק סיפר כי בימי שחרותו, בעת ששימש כרב במיישיגולה פלך וילנא, נדע לו פעם לאחר קבלת שבת כי החפץ חיים נשאר לשבות בעיירה בליל שבת, ולאחר הסעודה הלך לבקרו באכסנייתו ומצאו כשהוא יושב לבדו בחדר לאור הנר וידיו קשורות באלונגטית ומתעמק על גבי גמרא.

ומי שרוצה להחמיר על עצמו ויש לידו מישהו אחר יכול להעמידו כשומר שישגיח עליו, ואז מותר לכל השיטות. ובספר **אורחות רבנו** (ח"א אות עז) מסופר שכמה פעמים למד החזון איש עם שומר, וכמה פעמים ניסה את השומרים וקירב את ידו סמוך למנורה כדי לראות את תגובתם. וכך סיפר הגר"ח קנייבסקי ז"ל בשם אמו הרבנית ע"ה שבקטנתה היתה שומרת על מרן החזון איש, ופעם ניסה אותה מרן וניגש למנורה כאילו רוצה להטותה.

וכן הגברת הזרם ונמכינות נעשית בידי אדם במפעל, מכל מקום פעולות אלו אינם קשורים לאדם שמשתמש עם האור, שאנשי המפעל רחוקים מזה המשתמש, ואין חשש שעל ידי השימוש והעיון יבוא להגביר ולהנמיך פעולת הזרם במפעל, ובפרט אם מקפידים כדת וכדין להשתמש בכח גנרטור המופעל אוטמטי ללא התערבות בני אדם, שלא שייך בזה החשש של שמא יטה. וכן הסכימו האחרונים שלפנינו **הלבושי מרדכי** (מהדורת או"ח סי' נב) ו**שו"ת מהרש"ג** (ח"א סי' כטו ב"ח סי' מא אות ג), וכן נוהגים העולם.

חומרת החזון איש

אכן ידוע **שהחזון איש והגרי"ק קנייבסקי** ז"ל החמירו מאוד שלא לקרות כנגד אור העלעלקטרי, והחזון איש היה אומר שצריך להכין מערב שבת כמה דפים גמרא בעל פה ללמוד אותם בליל שבת (חוט שני ח"ד פרק פד עמוד עז). ומפני זה יש שנוהגים לכסות את כפתור מתג העלעלקטרי עם כיתוב 'שבת', שבזה הקהל המשנה ברורה בלאמ"פ הג"ל (אכן החזון איש החמיר גם על פתק המודבק על מנורה, ע"י באר"ח ח"א אות סז).

נרונים

נרונים קטנים שנימס בשעת ההדלקה אין כיום החשש של שמא יטה, שאין ההטייה מוסיף לו

לקרות לאור הנר בשבת

הלכה למשה מסיני

סמוך לו לבין נר שעומד רחוק ממנו. ומצד שני הקילו באיסור זה כל מיני קולות שלא מצינו בשאר שבותים האמורות בהלכות שבת.

והכלל בזה, שאם אין שינוי בגוף הנר, או בגוף האדם הקורא, או בסוג ההשתמשות והקריאה, אסור בכל האופנים ולא חילקו בדבר, ולכן גם אם הנר עומד רחוק מהאדם אסור. אבל אם יש שינוי מצד סוג הנר, או מצד סוג האדם, או מצד סוג העיון, יש היתר, דאז אומרים שבסוג נר זה, או בסוג אדם זה, או בסוג קריאה כזה, לא אסור חז"ל בכלל.

אור העלעלקטרי

והנה בזמננו שמשתמשים באור העלעלקטרי נוהגים העולם להקל לעיין ולקרות לאורו, וטעם ההיתר מבוסס על מה שמצינו בשלושה סוגי נרות שדנו בה הפוסקים להיתר, כדלהלן:

א. בנר של שמן זית שאורו רב ואין ההטייה כל כך נחוץ בו, נחלקו הראשונים אם חוששים בה להטייה. ולמעשה פסק **המשנה ברורה** (ביה"ל ס"א ד"ה לאור הנר) שאין כדאי לסמוך על שיטות המקילים בפרט בדבר שצריך עיון הרבה, מפני שאם צריך שייך לעשות בו הטייה.

ב. הפוסקים דנו עוד על לאמ"פ שהיה מצוי בזמניהם, והיה עשוי באופן שהנר היה דולק ומבהיק באור חזק כל הזמן מתחילת ההדלקה עד סוף ההדלקה, ולא היה מתמעט עם הזמן. אך היה בנר זה שריו"ף מיוחד שבו היו מעמידים דרגת חוזק האור, וכפי מה שהיו מעמידים דגרת החוזק בתחילה כן היה נשאר עד הסוף.

ובמסגרת השולחן (סימן פ בלחם הפנים אות ז) כתב שאין בזה איסור, דאיסור הטייה היא רק בסוג נר שמתמעט השמן במשך זמן ההדלקה ומכחה אורו, שלפי שינוי התרחקות הלהבה מן השמן מתמעט, וצריך להטות השמן אל הפתילה שיתחזק אורו כבתחילה. אבל בלאמ"פ אף אם מתרחק הלהבה מן השמן ויורד מטה הוא דולק ומאיר כל כך כמו שהיה מלא נפט, ואין צורך בהטייתו כלל. ואין חוששים אולי ימלך וירצה דרגת אור אחר ממה שהעמיד בתחילה. ולמעשה כותב **המשנה ברורה** (ביה"ל ש"ס) שלצורך תלמוד תורה בציבור יש להקל אבל הלומד בביתו יש לעשות כאנשי מעשה שכותבים על חתיכת נייר באותיות גדולות 'שבת היום ואסור להדליק' ומדביקים אותו מבעוד יום על הנייר, שהרי זה כמעמיד שומר שמשגיח עליו שלא יטה.

ג. עוד דנו הפוסקים על נר סטארין, שהיא סוג נר שדולק טוב ואין צריך הטייה לעולם אפילו בחול, ולמעשה פסק **המשנה ברורה** (ס"ק ד) להקל בזה. והטעם כתב **המסגרת השולחן** (ש"ס אות ח) בשם מו"ה **ישראל אברהם ק"ק טריסק** ז"ל דבסוג נר כזה שדולק כל כך בטוב אין הדרך להטות בחול, ואין חוששים לשום אדם שמא יטה, כמו שאין חוששים לאדם חשוב שיבוא להטות.

ועל פי זה אנו מקילים באור העלעלקטרי, שהוא יותר טוב אפילו מנר סטארין, שאינו עשוי כלל באופן שיהיה שייך בו הטייה, ועל נר כזה לא אסור חז"ל מעולם, ואף שעצם יצירת העלעלקטרי נעשה על ידי פעולות בני אדם,

חז"ל אסרו באיסור חמור שלא להשתמש בדבר הצריך עיון ולא לקרות לאור הנר בשבת, מחשש שמא מתוך העיון ישכח ויטה את הנר בשביל להגדיל הלהבה ויעבור על מלאכת הבערה.

בלשון המשנה (שבת יא) נאמרה איסור זה בלשון 'באמת אמרו החזן רואה היכן התינוקות קוראים אבל הוא לא יקרא'. ואמרו **בירושלמי** (פ"א ה"ג) על זה; אמר רבי אלעזר כל מקום ששינונו 'באמת' הלכה למשה מסיני, ופירש **הרע"ב במשניות תרומות** (פ"ב מ"א) שאף שבאמת היא רק גזירת חז"ל והרחקה מחשש הבערה, נאסר כאיסור חמור בעצם, והיא הלכה פסוקה כאילו היא הלכה למשה מסיני. וכבר אמרו **בגמרא שבת** (יב) 'אמר רבי ישמעאל בן אלישע אני אקרא ולא אטה, פעם אחת קרא וביקש להטות, אמר כמה גדולים דברי חכמים שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר'. ע"כ.

איסור לא פלוג

דבר זה אנו רואים גם ממה שאסור חז"ל שלא להשתמש לאור הנר אפילו אם כרגע אין מצב כרגע שיבוא להטות, ולא חילקו בגזירתם. וכפי שכתוב **בשולחן ערוך** (ס"י ערה ס"א) 'אין קורין בספר לאור הנר.. אפילו הוא גבוה עשר קומות שאינו יכול להגיע אליו, ומטעם זה יש לאסור אפילו הוא בעששית או קבוע בחור שבכותל'.

כמה היתרים שנאמרו בהלכה זו

אמנם על אף שהחמירו חז"ל בכל התוקף בהלכה זו, ואמרו מצד שני הרבה קולות בהלכה זו מה שלא מצינו בשאר הלכות;

יש היתר של 'אדם חשוב' שאם אין האדם רגיל להטות נר מחמת כבודו, אין חוששים שיבוא להטות בשבת (ש"ס ט"ד). ויש היתר של 'שנים קורים ביחד בספר אחד', שתולים שאם יבוא אחר להטות יזכירו חברו (ס"ג). ויש היתר של 'אימה' שהתינוקות מותרים לקרות בספר לפי שאימת רבם עליהם ולא יבואו להטות (ס"ו). ויש היתר של 'קריאת ראשי פרשיות', שאם הרב קורא רק את ראשי הפרשיות ולא את כל הפרשה, אין חוששים שיבוא להטות, לפי שאינו קורא כולו בפנים והרי זה היכר שבבילו (ס"ו).

ומכח זה הוסיפו הפוסקים עוד היתרים, אדם גידם וידיו קשורות מותר לקרות, כשם שאדם חשוב מותר (ביאור ס"א ד"ה ואפילו). מותר להעמיד שומר שיסתכל עליו וישמור עליו בשעת הקריאה, כשם ששנים שקורים ביחד (ס"ג), וכן מותר לקרות פרק במה מדליקין שמוזכר שם איסור זה, שעצם הקריאה יזכיר לו (ס"ו). מותר לקרוא מתוך המחזור בליל יום כיפור דאימת יום הכיפורים עליו, כמו שמצינו היתר לתינוקות מפני אימת רבם (נ"ח).

החילוק ביניהם

נמצא שמצד אחד נאסר הקריאה וההשתמשות לאור הנר באיסור חמור, עד כדי כך שכינוהו חז"ל כהלכה למשה מסיני, ולא חלקו בין רבי ישמעאל כהן גדול לאיש אחר, ובין נר שעומד

ר' משה ברסלב

המשך הסיפור מהשבוע הקודם:

וכאשר הגיע מוהרנ"ת ז"ל ל"עזרת אבותינו" הגיעו לאיזה כפר, והבעל עגלה רצה לפוש קצת, וגם לתת מנוחה לסוסיו ליתן להם שחת לאכול, והיה שם אכסניא של יהודי, ונסע לשם. והר' משה לא ידע מה לעשות, כי איך מבלבלים את מוהרנ"ת ז"ל עכשיו קודם תפילת שמונה עשרה בתוך התלהבות כזאת, אך כשהגיעה העגלה להיכנס להשער של האכסניה עלתה העגלה על מפתן השער שהיה עשוי מקורה גדולה ועבה מאד, וכשירה אח"כ מהמפתן דפקו האופנים לארץ בחוזק גדול, ומחוזק הדפיקה הרגיש מוהרנ"ת וחשב לרגע והבין שזה איזה בית מושב, ואז ניגש ר' משה אליו ולקח אותו בידו והוליכו לאכסניה, ומוהרנ"ת ז"ל צעק גם אז "ועונה לעמו ישראל" בקולות עצומות כשהוא מכוסה בטליתו, והעמידו ר' משה אצל כותל אחד באכסניה שם, וככה גמר מוהרנ"ת את התפילה וחלץ התפילין דרש".

לפני שרצה להניח התפילין דר"ת, ענה מוהרנ"ת ז"ל לר' משה: בודאי תמוה לך מה שבשעת התחלת התפילה הייתי בלב נשבר ואח"כ הפסקתי, ואח"כ במזמור שיר חנוכת הבית התחלתי לזמר הניגון של אשת חיל. ובכן, מה אומר לך האובי תלמיד; שמתי אל לבי בתחילת התפילה להיכן אני נוסע בערב ראש חודש הלזה, על ציון אדמו"ר ז"ל, ונזכרתי עצמי שדרכי היה בחיי רבי ז"ל כשבאתי לפניו היה שואל אותי מהנעשה עמי היש לך איזה התחדשות בעבודתך עבודת ה' מדברינו שדיברנו מכבר וכו', וכשאני בא עכשיו על ציון רבי ז"ל ואיני מרגיש בעצמי חדשות, מזה נשבר לבי בקרבי, והתחלתי להתפלל בלב נשבר ובבושת פנים עד מאד, בהאיך אנפין איעול אל ציונו הק', עד שכמעט לא נשאר בי שום חיות, ולא ידעתי במה להחיות את עצמי. ועזר לי השי"ת ברוב רחמיו וחסדיו שנזכרתי מה שרבי ז"ל אמר לי פעם "אז מען האט זיך שוין גאר נישט מיט וואס מחיה צו זיין איז מען זיך מחיה מיט א ניגון".

והתחלתי לחשוב באיזה ניגון להחיות את עצמי, ונזכרתי בגודל עוצם החיות שהיה לי בעת ששמעתי הניגון הראשון אצל רבי ז"ל בשבת קודש הראשון מהתקרבתי אליו, שזהו הניגון של "אשת חיל", ונכנס בלבי שמחה עצומה, ונתחזקתי מאד ונתחדש אצלי הניגון הזה מאד, והתחלתי לנגן מחדש בחיות נפלא, ומאותו החיות שהיה לי אז בש"ק הראשון אצל רבי ז"ל שעל זה נאמר "תבואי תשורי מראש אמנה" מראש דייקא, היינו הניגון ששמעתי בראש ותחילת התקרבתי אליו ז"ל, ועל ידי זה החייתי עצמי עד מאד, ואח"כ התבוננתי בדעתי שאני צריך לומר עכשיו הפסוק זמרו לה' חסידיו וכו', וברוך השם שעזר לי השי"ת שאני מחסיד רבינו ז"ל ז"ל, וזכיתי לקבל פניו הקדושים ולהיות מקושר עמו בקשר אמיץ וחזק, וגם עכשיו אני נוסע על ערב ראש חודש על ציונו הק', אמרתי אל לבי טוב להודות לה' ולהלל את שמו הגדול יתברך על כל החסד והטובה שעשה עמי, ועל ידי כל זה נתחזקתי והתחלתי להתפלל במוחין חדשים ובחיות חדש, וזה "הודו לזכר קדשו".

כל זה סיפר רבי משה ברסלב ר' לרבי אברהם שטערינהארץ, וכאשר סיפר זאת זלגו עיניו דמעות שליש מרוב התרגשות, כי נזכר את כל הנעשה אז באותה הנסיעה מה שאי אפשר לבאר ולספר בעל פה ומכל שכן בכתב, ואמר שמאז נפתח לו לבו והתחיל להבין קצת איך שאפשר לחיות חיות נפלא כזה בתפילה, בכוחו של רבי ז"ל, מה שלא ידע ולא ראה עד אז פליאה כזאת, ועד הנה לא היה יודע מזה אם לא היה רואה זאת בעיניו, איך מתוך מרירות כזה שהיה לו למוהרנ"ת מקודם, בא אח"כ לשמחה עצומה נוראה ונפלאה בהתלהבות וביריאה קדושה כזאת" (עד כאן מתוך ספר 'טובות וזכרונות' סימן י').

הרה"ק רבי פינחס מקאריץ זיע"א (נ)

מהנוסח המקורי שהיה כתוב על מצבתו רבי פנחס בבית העלמין הישן.

מאז (במשך כל שנות ה' הוס') הגיעו רבים וטובים מאנ"ש לפקוד מקום זה. אך שרידי זקני העיר היהודים טענו בתוקף כי הציון עצמו כלל לא הועבר ממקומו והוא עדיין נמצא בבית העלמין הישן, ואף ידעו להצביע על מיקומו המדויק - בחצר בית פרטית במרכז העיירה (כמובן ללא מציבה וללא שום סימנים חיצוניים) שבחסדי ה' לא שלטו בו ידי זדים.

הרב ישראל מאיר גבאי י"ר אהלי צדיקים נכנס לעובי הקורה והחל לברר את הדברים על דיוקם. בס"ד מרובה נודע לו כי בעיירה סלאוויטה הסמוכה, התגורר יהודי שומר תורה ומצוות בשם הרב ליברזון, ששימש כרב הבלתי רשמי בסלאוויטה וסביבתה בימי האופל של השלטון הקומוניסטי. הוא שמר במסירות נפש על גחלת היהדות בכל האזור בשמשו כשוחט ומוהל וכו'. התברר, שהוא היה זה שהציב את המצבה החדשה של רבי פנחס בבית הקברות החדש. באותו זמן הרב ליברזון כבר לא היה בין החיים אולם בתו הישישה עלתה לארץ וזמן קצר לפני פטירתה הצליח ר"מ גבאי להגיע לבית החולים כדי לשמוע ולתעד את עדותה, וכך סיפרה: אביה חשש שלאחר חורבן בית העלמין לא ישאר שום תיעוד ורושם לדורות הבאים מזכרו של אותו צדיק וקדוש רבי פינחס מקאריץ לכן הגה רעיון נועז, הוא הזמין בכספו מצבה גדולה ומכובדת עליה חקק "פה נטמן רבי פנחס מקאריץ וכו'", ובאישון ליל תוך פחדים נוראים העמיד וביסס את המצבה במקום בולט בבית העלמין החדש, בתקוה, שהמבקרים במקום ידעו שהיה פעם צדיק בשם זה, אולם את הקבר בעצמו הוא לא העתיק, לשאלת בתו מדוע אינו מעביר גם את הקבר עצמו, השיב שהוא מתיירא וחושש משלטון הרשע.

ר' ישראל מאיר גבאי העביר את המידע לצאצאיו של רבי פנחס החיים ברחבי העולם, וכאשר שמעו את הדברים, פנו לאחד מגדולי פוסקי דורינו כדת מה לעשות על מנת לברר את הדברים לאשורם. אותו גאון ופוסק הורה להם להגיע למקום המציבה ולחפור שם בזהירות. ואף התיר לגלות שהוא הורה לחפור בבית הקברות החדש.

הם הגיעו למקום בלוויית מומחים ואנשי מקצוע והתברר בוודאות שהיתה זו קרקע בתולה שמעולם לא נחפרה ומלבד המצבה לא היה שם כלום.

משכך, פנו אל מקום הקבורה עליו הצביעו שרידי העיר היהודים במרכז העיר בחצר בית פרטית, הגוי בעל הבית סירב בכל תוקף להרשות להקים אוהל חדש. וכל הנסיונות לשכנעו למכור את השטח עלו בתוהו.

זמן קצר אחר כך מת אותו גוי והשטח עבר ליורשיו. בחסדי שמים, הסכימו היורשים למכור את השטח לאגודת אהלי צדיקים. לאחר רכישת השטח נמצאו יסודות האוהל, בדיוק במקום המדובר, ואוהל חדש נבנה שם, ומאחוריו, בביתו של הבעלים שסירבו למכור את השטח, מוקם כעת הכנסת אורחים לרווחת העולים להשתטח על הציון הק'.

רבי פינחס מסייע לדבינו להחליש את הרע של רוסיא

מובא בליקוטי הלכות (הלכות טוען ונטען א): "חוץ לארץ שהוא ארץ העממין בוודאי אין ראוי שינהגו בארצם מצוות, כי הם רע לגמרי. רק מאחר שישראל שרויין ביניהם, על כל על ידי זה נמצא עתה גם שם טוב. וכמו ששמעתי מאדמו"ר נ"י, שמחמת שעכשיו יושבין ישראל אצל עכו"ם ידועים (רוסיא), על ידי זה נחלש הרע שלהם ונכנע. ה' יתברך ימחר גאולתינו גאולה שלמה במהרה בימינו, אמן ואמן כן יהי רצון.

שמעתי מאדוננו, מורנו ורבונו שיש טיקלא שנלכדו בה כמה גדולי הדור ועל כן לפעמים מתפללין כראוי כדרך הגדולים וגם עושים טוב הרבה. ואף על פי כן לפעמים להפך, חס ושלום. וזה על ידי אומה ידועה (אומה של רוסיא הנקראים 'ידועים') שלכדה וכבשה את המדינה. והצדיק האמת היה לו לעזר להינצל מזה. על ידי שגם מקודם היה סמוך אל הספר, אך עכשיו מחמת שישראל הרבה יושבין אצלם, על ידי זה אינו רע כל כך כמקודם, ה' ישמרנו ויגאלנו מהרה, אמן.

ובכת"י של החסיד רבי שלמה וועקסלער זצ"ל מובא ששמע מפי הגה"ק רבי אברהם בן רבי נחמן זצ"ל כי "הצדיק האמת שהיה לו לעזר" שמוזכר כאן, הכוונה לרבי פינחס מקאריץ.

תעלומת ציונו של רבי פינחס בשיטובקא

מקום קבורתו של רבי פינחס בבית העלמין ה"חדש" בעיר שיטובקא - שאנ"ש נהגו לפקוד רבות בשנים מעת שנפתחו שערי ציון הנועלים - היה נתון לזיכוח - האם המציבה הקיימת ניצבת על מקום קברו או שהקבר עצמו נשאר בבית העלמין הישן.

אנו מביאים את הפרטים המלאים להבהרת סוגיה זו. חלק מהחומר באדיבות ארגון אהלי צדיקים:

כאמור, נטמן רבי פנחס בבית העלמין העתיק של שיטובקא. והוא היה מאחורני הנקברים במקום. זמן מועט אחרי פטירתו החלו להטמין את הנפטרים בבית החיים "החדש" הנמצא במקום אחר, שם טמונים גם חלק מצאצאיו של רבי פינחס.

לפני כ-50 שנה, הודיעו השלטונות הקומוניסטיים על כוונתם להחריב את בית העלמין "הישן" ואף הרשו לחלק מהתושבים להעביר את קברות יקיריהם לבית העלמין החדש.

בעקבות כך, העבירו רבים את קברות קרוביהם מבית החיים הישן לבית החיים החדשה (ניתן לומר בזהירות שרוב הקברים אכן הועברו לבית החיים החדש). אולם לגבי מקום קבורת רבי פינחס היה הדבר בגדר תעלומה משום שמפחד חמת המציק לא נודע כלל האם העבירו את הקבר או לא. באחד הימים הופיעה בבית העלמין החדש מציבה חדשה שעליה כתוב כי כאן הוא קברו של רבי פנחס מקאריץ. נוסח המציבה היה שונה לחלוטין

ברכת מזל טוב

להרה"ר חיים ישעיהו אנשיץ הי"ו
למען הולדת הבת
יה"ר שיובה לגולה לתורה לחופה
ולמעש"ט ולזיווג נחת דקדושה

ברכת מזל טוב

להרה"ר מנחם מרדכי פינקל הי"ו
למען הולדת הבן
יה"ר שיובה לגולה לתורה לחופה
ולמעש"ט ולזיווג נחת דקדושה

ברכת מזל טוב

להרה"ר ר' שמעון מייל שליט"א
למען ארוסת בנו הבח"ח יהודית נ"י
ע"נ בת הרה"ר ר' חיים צ'צ'ק שליט"א
יה"ר שיובו לבנות בית נאמן בישראל
בדרך רביה"ק זיע"א

ברכת מזל טוב

להרה"ר ר' צבי אורלנצ'ק שליט"א
למען נישואי בנו הר"ר נחמן ח"י
ע"נ בת
הרה"ר ר' חיים יהושע ראטה שליט"א
יה"ר שיובו לבנות בית נאמן בישראל
בדרך רביה"ק זיע"א